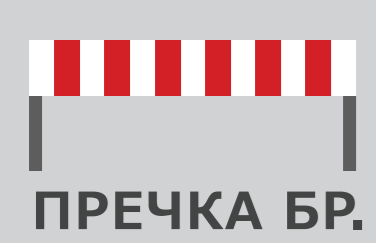

4 | ПРЕЧКИ | до остварување на

правото на СЛОБОДЕН ИЗБОР

Зошто новиот закон ги ограничува правата на жената и е порестриктивен од претходниот?

НОВИОТ предлог закон

ПРЕЧКА БР.

1 Задолжително писмено барање од жената чија форма и содржина не ни е позната

Член 6 став 1

За прекинување на бременоста до 10 недели бремената жена до здравствената установа за вршење на прекинување на бременост доставува **писмено барање** чија форма и содржина ја утврдува министерот за здравство.

ПРЕЧКА БР.

2 Задолжително советување на бремената жена за можните предности за продолжување на бременоста и казна за докторот доколку не ја советува бремената жена

Член 6 став 3

Пред прекинување на бременоста **докторот е должен** да изврши советување на бремената жена **за можните предности за продолжување на бременоста** како и за ризиците при спроведување односно неспроведување на интервенцијата за прекинување на бременоста по здравјето и животот на жената, методите за вршење на прекинување на бременоста и да ги запознае со можностите и методите за спречување на бременоста

Член 34 став 1

Глоба во износ од 2.000 до 3.500 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на здравствена работник ако: **не ја информира бремената жена** и нејзиниот брачен другар **пред прекинување на бременоста** согласно член 6 став 3 од овој закон

ПРЕЧКА БР.

3 Задолжително информирање на брачниот другар пред прекинување на бременоста

Член 34 став 1

Глоба во износ од 2.000 до 3.500 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на здравствена работник ако: **не ја информира бремената жена** и нејзиниот брачен другар **пред прекинување на бременоста** согласно член 6 став 3 од овој закон

ПРЕЧКА БР.

4 Задолжително време на чекање од 3 дена по извршеното советување за да се добие услугата за прекин на бременоста

Член 6 став 7

Прекинувањето на бременоста не може да се изврши пред истекот на рок од 3 дена по извршеното советување од став 2 на овој член, освен ако се работи за малолетна жена, жена со одземена или ограничена деловна способност или ако за тоа постои оправдана медицинска индикација, што докторот мора уредно да го евидентира во медицинската документација и евиденција.

ПОСТОЕЧКИОТ закон

Не е потребно писмено барање туку жената само ја посетува установата да ја добие услугата

Член 7 став 1

За прекинување на бременоста до 10 недели бремената жена со потребната медицинска документација добиена од лекар специјалист по гинекологија и акушерство **се обраќа** до здравствената организација на здружен труд која ги исполнува условите предвидени со член 20 од овој закон.

Во постоечкиот закон не постои одредба со која докторот е должен да ја предупреди жената за можните предности за продолжување на бременоста. Не е потребно задолжително советување на бремената жена освен тоа што докторот ќе ја предупреди жената за можните последици од абортусот и контрацепција. Не постои казна за докторот ако не го спроведе советувањето, па последователно советувањето не е обврзувачко.

Член 7 став 2

Пред прекинувањето на бременоста **лекарот ќе ја предупреди бремената жена** и нејзиниот брачен другар на можните штетни последици од прекинување на бременоста по здравјето и животот на жената и ќе ги запознае со можностите и методите за спречување на несаканата бременост. Во **член 27 во делот на казнени одредби** ниту една од казните не се однесува на здравствениот работник, ниту на член 7 став 2.

Не е потребно задолжително информирање на брачниот другар освен во делот на предупредувањето за можните последици од абортусот и контрацепција, по што може да се разбере дека присуството на брачниот другар е одлука на жената. Не постои казна за докторот ако не го извести брачниот другар, па последователно не е обврзувачки ниту информирањето на брачниот другар.

Член 7 став 2

Пред прекинувањето на бременоста **лекарот ќе ја предупреди бремената жена** и нејзиниот брачен другар на можните штетни последици од прекинување на бременоста по здравјето и животот на жената и ќе ги запознае со можностите и методите за спречување на несаканата бременост. Во **член 27 во делот на казнени одредби** ниту една од казните не се однесува на здравствениот работник, ниту на член 7 став 2.

Во постоечкиот закон не постои одредба дека бремената жена е должна да чека да измине каков било временски период за да ја добие услугата

МОЖНИ ПОСЛЕДИЦИ во праксата

- Со ова жената ќе бара одобрување од здравствениот систем да и обезбеди вонредна и несекојдневна услуга, за која плаќа, односно потценета ќе бара дозвола да и се оствари нејзиното основно право
- Писменото барање за прекинување на бременоста ја издвојува оваа услуга од другите медицински услуги за коишто не е потребно барање
- Образецот за барањето може да вклучува прашања коишто ќе предизвикаат самосудување и ќе влијаат на тешко донесената одлука
- Жените ќе бараат услуга на места каде нема потреба од поднесување на барање односно, на небезбедни места, вон здравствениот систем и ќе бидат изложени на здравствен ризик

- Со задолжителното советување, кое не е медицинско, ќе се потцени правото на жената самостојно да донесува одлука
- Задолжителното пристрасно советување, вон ингеренциите и подготовката на докторот (за можните предности за продолжување на бременоста) ќе ја изложи жената на морален и емотивен притисок да ја смени веќе донесената одлука
- Жените ќе бараат услуга на небезбедни места, вон здравствениот систем и ќе бидат изложени на здравствен ризик

- Со ова се нарушува главното начело на законот, а тоа е дека жената слободно одлучува за прекинување на бременоста
- Докторот ќе инсистира на присуство на партнерот или старателот дури и во состојби кои ќе ја нарушат приватноста на жената
- Задолжителното информирање на партнерот често, без да се почитува волјата и приватноста на жената, ќе станат можност за нејзино морално санкционирање
- Жените кои живеат во патријархална средина ќе бидат изложени на ризик од насилство
- Жените ќе бараат услуга на места каде нема да бидат принудени да го вклучат партнерот, односно ќе се изложат на небезбедно прекинување на бременоста и своето здравје ќе го изложат на ризик

- Со задолжителниот период за „размислување“ се врши притисок и се потценува правото на жената самостојно да донесува одлуки за своето тело
- Жените од руралните подрачја и оние кои се социјално загрозувани, кои и така имаат отежнат пристап до здравствени услуги, ќе мораат да патуваат неколку пати до болницата од своето оддалечено живеалиште, ќе треба да бараат отсуство од работа и ќе се изложат на дополнителни трошоци кои не се во состојба да ги обезбедат
- Жените кои живеат во услови на семејно насилство ќе треба да се изложат на дополнителен ризик во криењето на неколкудневното отсуство
- Жените ќе ја бараат оваа услуга на места каде ќе може да ја добијат без чекање, односно на небезбедни места, вон здравствениот систем и ќе бидат изложени на здравствен ризик
- Во одредени случаи може да се случи времето на чекање, поради различни дополнителни фактори, да се продолжи, и жената да ја влезе во 11 недела од бременоста, со што ќе биде обврзана да чека одлука од комисија

X. E. P. A.
European Network of Planned Parenthood Associations

A Member Association of

International Planned Parenthood Federation
European Network